TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Thủ tướng: Đưa thể chế, pháp luật trở thành "đột phá của đột phá", lợi thế cạnh tranh quốc gia

14:03 25/08/2025

Sáng 25/8, Thủ tướng Phạm Minh Chính dự lễ Kỷ niệm 80 năm ngày truyền thống ngành Tư pháp (28/8/1945 - 28/8/2025) và Đại hội thi đua yêu nước ngành Tư pháp lần thứ VI. Thủ tướng nêu rõ, chúng ta đã từng bước hiện thực hóa một nền pháp quyền nhân nghĩa dựa trên đạo lý, vì lợi ích của đất nước, của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân; đưa công tác xây dựng và thi hành pháp luật từ "điểm nghẽn của điểm nghẽn" trở thành "đột phá của đột phá" đi sớm, đi trước mở đường cho đột phá phát triển.

Thủ tướng Phạm Minh Chính dự lễ Kỷ niệm 80 năm ngày truyền thống ngành Tư pháp (28/8/1945 - 28/8/2025) và Đại hội thi đua yêu nước ngành Tư pháp lần thứ VI - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Dự sự kiện có: Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Thành Long; Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định; lãnh đạo các ban, bộ, ngành, cơ quan Trung ương; Bộ

trưởng Bộ Tư pháp nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, đại diện Đại sứ quán các nước, các cơ quan đại diện, tổ chức quốc tế tại Việt Nam; lãnh đạo các tỉnh, thành phố.

Nhân dịp này, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Thủ tướng Phạm Minh Chính trao Huân chương Lao động hạng Nhất tặng Bộ Tư pháp; Phó Thủ tướng Lê Thành Long trao Huân chương Lao động hạng Ba tặng các tập thể, cá nhân.

Ngành Tư pháp 80 năm dưới ánh sáng pháp quyền

Bộ trưởng Bộ Tư pháp Nguyễn Hải Ninh trình bày diễn văn tại lễ kỷ niệm - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Trình bày diễn văn tại lễ kỷ niệm, Bộ trưởng Bộ Tư pháp Nguyễn Hải Ninh nhấn mạnh, trải qua 80 năm hình thành và phát triển, Bộ Tư pháp và ngành Tư pháp đã đi qua những chặng đường đầy thử thách nhưng cũng rất đỗi vẻ vang, đóng góp tích cực vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Bộ, ngành Tư pháp đã chủ động tham mưu, đề xuất góp phần hoàn thiện tư duy, nhận thức lý luận của Đảng về xây dựng Nhà nước pháp quyền, về công tác xây dựng thể chế, pháp luật; khẳng định ngày càng rõ nét vai trò là lực lượng nòng cốt tham mưu trong xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật.

Bộ, ngành Tư pháp đã chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành, địa phương giúp Chính phủ tham gia tích cực vào quá trình xây dựng các bản Hiến pháp, từ bản

Hiến pháp đầu tiên năm 1946, Hiến pháp năm 1959 đến các bản Hiến pháp của thời kỳ Đổi mới như Hiến pháp 1992, Hiến pháp năm 2013 và gần đây là sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013 nhằm phục vụ chủ trương tinh gọn tổ chức bộ máy, thực hiện mô hình chính quyền địa phương 02 cấp.

Bộ Tư pháp cũng hoàn thành tốt nhiệm vụ chủ trì, tham mưu xây dựng một số đạo luật quan trọng như: Bộ luật Dân sự, Bộ luật Hình sự, Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Luật Xử lý vi phạm hành chính, Luật Thi hành án dân sự... và nhiều văn bản quy phạm pháp luật quan trọng khác. Đồng thời, đã chủ động, sáng tạo tham mưu các cơ chế pháp luật đặc thù, đặc biệt góp phần phản ứng chính sách linh hoạt, kịp thời, tháo gỡ nhiều "điểm nghẽn" trong thực tiễn.

Thủ tướng và các đại biểu tham dự lễ kỷ niệm - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Trong nhiệm kỳ này, Chính phủ đã đổi mới mạnh mẽ công tác xây dựng pháp luật; đã tổ chức 39 phiên họp chuyên đề về xây dựng pháp luật, hoàn thiện một khối lượng nhiệm vụ xây dựng pháp luật kỷ lục. Trong năm 2024 và 07 tháng đầu năm 2025, Chính phủ đã trình Quốc hội thông qua 66 luật, 15 nghị quyết, riêng tại Kỳ họp thứ 9, Chính phủ và các cơ quan liên quan đã trình và được Quốc hội thông qua 35 luật, chiếm 52,3% tổng số luật được ban hành tại 17 kỳ họp của nhiệm kỳ Quốc hội khoá XV.

Công tác pháp luật quốc tế và hợp tác quốc tế về pháp luật, tư pháp được thực hiện ngày càng hiệu quả; tham mưu với Chính phủ, chính quyền địa phương các cấp thực hiện nhiều giải pháp đổi mới mạnh mẽ công tác tổ chức thi hành pháp luật, nâng cao ý thức tuân thủ pháp luật; công tác quản lý nhà nước trong lĩnh

vực hành chính tư pháp, bổ trợ tư pháp, trợ giúp pháp lý, hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa được chú trọng; thực hiện hiệu quả chủ trương xã hội hóa một số hoạt động tư pháp và bổ trợ tư pháp; từng bước xây dựng và phát triển hệ thống cơ quan thi hành án dân sự thống nhất, chuyên nghiệp, theo hướng gắn với cải cách toàn diện phương thức quản lý, hoạt động trên cơ sở nền tảng "thi hành án điện tử".

Theo Bộ trưởng Nguyễn Hải Ninh, những kết quả có được là nhờ sự đoàn kết, đồng cam, cộng khổ vượt qua mọi khó khăn, thách thức, kiên định vững bước dưới ánh sáng pháp quyền. "Đằng sau mỗi dự án Luật được Quốc hội thông qua, mỗi văn bản pháp luật đi vào cuộc sống là cả một hành trình lao động nghiêm túc, từ những cuộc thảo luận thẳng thắn, trách nhiệm, cho đến những buổi làm việc thâu đêm, xuyên lễ, gần như không có ngày nghỉ, với tinh thần "vừa chạy vừa xếp hàng" và những sự hy sinh thầm lặng nhưng chan chứa tình yêu nước, khát vọng cháy bỏng về một nền thể chế kiến tạo, phát triển, là minh chứng sinh động nhất cho trí tuệ, tâm huyết, tận tâm của "người Tư pháp". Đó chính là truyền thống quý báu, di sản tinh thần của ngành mà các thế hệ sau cần kế thừa, gìn giữ và phát huy", Bộ trưởng nhấn mạnh.

Ghi nhận những thành tựu trong chặng đường vừa qua, ngành Tư pháp vinh dự được Đảng, Nhà nước tặng Huân chương Hồ Chí Minh, Huân chương Sao Vàng và nhiều danh hiệu thi đua cao quý khác cho các tập thể, cá nhân trong toàn Ngành.

Bộ trưởng Nguyễn Hải Ninh cho biết, đứng trước bối cảnh đất nước bước vào kỷ nguyên mới với những thời cơ và thách thức đan xen, Bộ, ngành Tư pháp đã và đang thích ứng một cách linh hoạt và chủ động trước bối cảnh mới, quyết tâm đổi mới tư duy và phương thức hoạt động, bám sát các mục tiêu chiến lược của Đảng và Nhà nước để mỗi văn bản pháp luật được ban hành vừa "đứng trên mảnh đất thực tiễn Việt Nam", vừa tiệm cận các tiêu chuẩn pháp lý quốc tế, thực sự góp phần khơi thông nguồn lực, đổi mới sáng tạo, kiến tạo môi trường đầu tư kinh doanh minh bạch, thuận lợi; nâng cao khả năng tiếp cận pháp luật của người dân; đóng góp tích cực vào việc xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam; thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, nâng cao vị thế quốc gia trên trường quốc tế.

Luôn là "cơ quan trọng yếu của chính quyền"

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính bày tỏ vui mừng tới dự lễ kỷ niệm 80 năm và Đại hội thi đua yêu nước ngành Tư pháp trong những ngày tháng Tám lịch sử - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Phát biểu tại sự kiện, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính bày tỏ vui mừng tới dự lễ kỷ niệm 80 năm và Đại hội thi đua yêu nước ngành Tư pháp trong những ngày tháng Tám lịch sử hào hùng của dân tộc, hòa chung không khí tưng bừng, phấn khởi của cả nước chào mừng kỷ niệm 80 năm Cách mạng tháng Tám và Quốc khánh 2/9, 80 năm Ngày truyền thống Công an nhân dân.

Thủ tướng nhấn mạnh, chúng ta bày tỏ thành kính tưởng nhớ và lòng biết ơn vô hạn Chủ tịch Hồ Chí Minh - Người thầy vĩ đại của Cách mạng Việt Nam, Anh hùng giải phóng dân tộc, Danh nhân văn hoá thế giới của Việt Nam, Người khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà và đặt nền móng cho việc xây dựng nền Tư pháp dân chủ cách mạng; đồng thời, chúng ta tri ân, cảm ơn sâu sắc các thế hệ cán bộ lãnh đạo, công chức, viên chức ngành Tư pháp; tri ân, cảm ơn để học hỏi và không ngừng trưởng thành.

Trong lịch sử hào hùng hàng nghìn năm dựng nước và giữ nước của dân tộc, nền pháp lý của chúng ta đã được các thế hệ cha ông dày công xây dựng với nhiều bộ luật nổi tiếng, mang dấu ấn riêng của văn minh người Việt Nam và thể hiện rõ tư tưởng muốn trị nước phải có pháp luật như Hình thư (thời Lý), Hình luật (thời Trần), Quốc triều hình luật - Bộ luật Hồng Đức (thời Hậu Lê), Hoàng Việt luật lệ thời Nguyễn...

Đặc biệt, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao tầm quan trọng của Hiến pháp và các đạo luật trong quản lý nhà nước và xã hội từ rất sớm. Ngay từ những ngày đầu ra đi tìm đường cứu nước, Bác đã thể hiện tầm nhìn vượt thời đại về vai trò của pháp luật trong bảo vệ quyền con người, là hàng rào chống mọi áp bức, bóc lột.

Bản "Yêu sách của Nhân dân An Nam", được coi là bản Tuyên bố chính trị đầu tiên của Nhân dân Việt Nam được Người gửi tới Hội nghị Versailles năm 1919, gồm 8 điểm đều đề cập đến việc bảo vệ quyền con người và cải cách nền pháp lý ở Đông Dương. Sau này, chính bản yêu sách này đã được Nguyễn Ái Quốc dịch ra tiếng Việt năm 1922 dưới nhan đề "Việt Nam yêu cầu ca" trong đó, nhấn mạnh: "Bảy xin hiến pháp ban hành/Trăm điều phải có thần linh pháp quyền".

Các đại biểu tham dự lễ kỷ niệm - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Ngay sau khi Cách mạng tháng Tám thành công, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng và Bác Hồ kính yêu, Chính phủ lâm thời nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa đã được thành lập với 13 bộ, trong đó có Bộ Tư pháp (28/8/2025). Ngày 2/9/1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đọc Bản Tuyên ngôn độc lập khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, trong đó cũng đã khẳng định rõ quyền bình đẳng của mọi người trước pháp luật, quyền chống áp bức.

Tại phiên họp đầu tiên của Chính phủ (ngày 03/9/1945), một trong 6 nhiệm vụ cấp bách được Chủ tịch Hồ Chí Minh đề ra là: "Chúng ta phải có một hiến pháp dân chủ. Tôi đề nghị Chính phủ tổ chức càng sớm càng hay cuộc tổng tuyển cử với chế độ phổ thông đầu phiếu" để sớm có một Nhà nước hợp hiến do Nhân

dân bầu ra. Ngày 20/9/1945, Người đã ký Sắc lệnh thành lập Ban dự thảo Hiến pháp. Sau cuộc Tổng tuyển cử, Hiến pháp dân chủ đầu tiên của Nhà nước Việt Nam được ban hành (Hiến pháp 1946).

Trải qua 80 năm lịch sử cách mạng vẻ vang dưới sự lãnh đạo của Đảng, từ các cuộc kháng chiến trường kỳ, đấu tranh giành độc lập dân tộc, thống nhất đất nước đến công cuộc đổi mới và mở cửa, hội nhập quốc tế, hệ thống pháp luật của nước ta không ngừng được đổi mới, hoàn thiện đồng bộ phù hợp với tình hình và yêu cầu thực tiễn qua mỗi thời kỳ. Trong đó, Đảng, Nhà nước ta luôn nhận thức sâu sắc vai trò đặc biệt quan trọng và tập trung lãnh đạo, chỉ đạo công tác xây dựng thể chế, pháp luật phục vụ sự phát triển của đất nước. Đến nay, chúng ta có 5 bản Hiến pháp các năm 1946, 1959, 1980, 1992, 2013.

Thủ tướng nêu rõ: Trải qua 80 năm hình thành và phát triển, ra đời cùng với sự thành lập của Chính phủ lâm thời, khi vừa mới giành được độc lập trong tình thế "ngàn cân treo sợi tóc", Bộ Tư pháp đã cùng với chính quyền dân chủ nhân dân non trẻ giải quyết những khó khăn bộn bề, làm nên những dấu ấn lịch sử, mở đầu cho hành trình xây dựng và phát triển của ngành Tư pháp. Từ là 1 trong 13 bộ đầu tiên của Chính phủ lâm thời năm 1945 đến hệ thống tổ chức đồng bộ từ Trung ương đến địa phương như hiện nay, chúng ta có thể khẳng định, ngành Tư pháp luôn đồng hành và đóng góp quan trọng cho đất nước trong những chặng đường đấu tranh kiên cường của Đảng ta, Nhân dân ta, vì độc lập dân tộc, vì chủ nghĩa xã hội, ngày càng thể hiện rõ vị thế, vai trò của "cơ quan trọng yếu của chính quyền" - như Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu từng khẳng định.

Vai trò "kiến tạo phát triển", "người gác cổng pháp lý"

Thủ tướng đánh giá Bộ, ngành Tư pháp đã tích cực, chủ động tập trung xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Theo Thủ tướng, nhìn lại lịch sử hình thành, phát triển và trưởng thành của Bộ Tư pháp và ngành Tư pháp trong hành trình 80 năm qua, chúng ta có thể khái quát 6 dấu ấn nổi bật, khái quát bằng 36 chữ: (1) Chủ động xây dựng pháp quyền; (2) Thực thi nghiêm túc pháp luật; (3) Hiệu quả trong án dân sự; (4) Tổ chức cán bộ nâng tầm; (5) Hợp tác quốc tế sâu rộng; (6) Tích cực tháo gỡ vướng mắc.

Phân tích cụ thể hơn nội dung này, Thủ tướng đánh giá Bộ, ngành Tư pháp đã tích cực, chủ động tập trung xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa.

Thứ hai, cải thiện và nâng cao chất lượng tổ chức thi hành pháp luật; đổi mới và hiện đại hóa cơ chế tổ chức thi hành pháp luật, đặc biệt là trong lĩnh vực hành chính tư pháp, bổ trợ tư pháp. Chỉ số Cải cách hành chính của Bộ Tư pháp liên tục được xếp tốp đầu trong các bộ, ngành. Việc xây dựng và đưa vào vận hành Cổng Pháp luật quốc gia được coi là thành tựu tiêu biểu về chuyển đổi số trong công tác xây dựng và thi hành pháp luật.

Thủ tướng Phạm Minh Chính trao Huân chương Lao động hạng Nhất tặng Bộ Tư pháp - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Thứ ba, công tác thi hành án dân sự đạt được nhiều kết quả nổi bật. Hoàn thành tốt các chỉ tiêu về tỷ lệ thi hành án, bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của người dân, doanh nghiệp. Chú trọng thu hồi tài sản thất thoát trong các vụ án tham nhũng, kinh tế.

Thứ tư, chủ động xây dựng Ngành Tư pháp tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực.

Thứ năm, thúc đẩy hợp tác quốc tế sâu rộng, thực chất, hiệu quả; trực tiếp ký kết các hiệp ước, điều ước quốc tế; tham mưu cho Đảng, Nhà nước trong quan hệ hợp tác quốc tế...

Thứ sáu, đồng hành cùng dân tộc trong cuộc cách mạng về tổ chức bộ máy, "sắp xếp lại giang sơn", tháo gỡ các điểm nghẽn về thể chế để khơi thông mọi nguồn lực cho phát triển. Song hành cùng với "cuộc cách mạng về sắp xếp tổ chức bộ máy", chúng ta thực hiện đồng bộ "cuộc cách mạng về xây dựng thể chế và pháp luật".

Trong những năm gần đây, thực hiện đột phá chiến lược về xây dựng và hoàn thiện thể chế, Bộ Tư pháp tiếp tục thể hiện rõ vai trò là "kiến tạo phát triển", "người gác cổng pháp lý" của Chính phủ với nhiệm vụ thẩm định tất cả các dự án luật, pháp lệnh trước khi trình Chính phủ, Quốc hội.

Đặc biệt trong nhiệm kỳ này, toàn ngành Tư pháp đã bám sát các nghị quyết, kết luận của Trung ương, Quốc hội, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, tập trung

đề xuất những định hướng chính sách lớn, then chốt trong cải cách pháp luật, cải cách tư pháp, xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền Việt Nam xã hội chủ nghĩa, hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; sửa đổi quy trình lập pháp nhằm "nâng cao năng suất và chất lượng xây dựng pháp luật". Công tác xây dựng và thi hành pháp luật ngày càng đổi mới về chất và lượng.

Vừa qua, với phương châm thể chế "vừa là nguồn lực, vừa là động lực, vừa là đột phá cho sự phát triển", Thủ tướng Phạm Minh Chính đánh giá cao Bộ Tư pháp, ngành Tư pháp đã phát huy tinh thần "làm hết việc chứ không làm hết giờ", "làm ngày, làm đêm, làm thêm ngày nghỉ", "làm xuyên Lễ, Tết", để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước, Nhân dân giao phó.

Nổi bật là, tham mưu trình Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết 66 (ngày 30/4/2025) về đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới.

Trong đại dịch COVID-19, với tinh thần "hoàn cảnh đặc biệt, thời điểm đặc biệt cần quyết sách đặc biệt", Bộ Tư pháp đã tham mưu Chính phủ trình Quốc hội ban hành Nghị quyết 30 (ngày 28/7/2021), Chính phủ ban hành Nghị quyết 66 (ngày 01/7/2021), Nghị quyết 86 (ngày 06/8/2021) về những cơ chế, chính sách, giải pháp cấp bách phòng chống đại dịch COVID-19, đặc biệt là Nghị quyết 128 (ngày 11/10/2021) ban hành quy định tạm thời "Thích ứng an toàn, linh hoạt, kiểm soát hiệu quả dịch COVID-19.

Phó Thủ tướng Lê Thành Long trao Huân chương Lao động hạng Ba tặng các tập thể, cá nhân - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Bộ Tư pháp cũng tham mưu Chính phủ trình Quốc hội ban hành các Luật, Nghị quyết để tháo gỡ khó khăn, vướng mắc. Riêng tại Kỳ họp thứ 9 ban hành số lượng luật, nghị quyết nhiều nhất từ trước đến nay tại một kỳ họp, trong đó có sửa đổi Hiến pháp.

Cùng với đó, Bộ xây dựng và trình Quốc hội thông qua Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật (sửa đổi); chủ trì thẩm định 30 Nghị định về phân cấp, phân quyền, phân định thẩm quyền để kịp thời trình Chính phủ ban hành phục vụ tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp. Chủ trì, tham gia soạn thảo nhiều dự án luật phải cấp bách sửa đổi, ban hành đáp ứng yêu cầu của cuộc cách mạng về sắp xếp tổ chức, bộ máy.

"Chúng ta rất vui mừng, mong muốn và lý tưởng của Bác Hồ kính yêu về một nền pháp quyền nhân nghĩa dựa trên đạo lý, vì lợi ích của đất nước, của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân đã và đang được toàn Đảng, toàn dân ta tập trung xây dựng và từng bước hiện thực hoá. Dù trong bất cứ hoàn cảnh nào, ngành Tư pháp đã luôn nỗ lực, trách nhiệm hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao và đóng góp tích cực, hiệu quả trong quá trình xây dựng, củng cố, phát triển 03 trụ cột quan trọng của đất nước: Nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa và nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa", người đứng đầu Chính phủ nhấn mạnh.

Đặc biệt, trong những năm gần đây, ngành Tư pháp tiếp tục được Đảng, Nhà nước tin tưởng giao trọng trách tham mưu đổi mới công tác xây dựng và tổ chức thi hành pháp luật, góp phần tạo đột phá về thể chế, kiến tạo đưa đất nước vững bước tiến vào kỷ nguyên mới. Bộ Chính trị đã quyết định thành lập Ban Chỉ đạo Trung ương về hoàn thiện thể chế, pháp luật do Tổng Bí thư Tô Lâm làm Trưởng ban. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự đồng hành của Quốc hội, sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, sự ủng hộ của nhân dân, chúng ta đã đổi mới mạnh mẽ tư duy, phương pháp luận, cách tiếp cận trong xây dựng pháp luật.

Với những đóng góp tích cực cho sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc, nhiều tập thể và cá nhân của ngành Tư pháp đã được Đảng, Nhà nước tặng thưởng những danh hiệu và phần thưởng cao quý. Thay mặt Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Thủ tướng ghi nhận, biểu dương, đánh giá cao sự nỗ lực, cố gắng và những thành tích quan trọng của Bộ Tư pháp, toàn ngành Tư pháp trong suốt 80 năm qua, đóng góp quan trọng cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước.

Phải tăng tốc, bứt phá, gương mẫu, đi đầu, tiên phong trong xây dựng và thực thi pháp luật

Thủ tướng đề nghị tập trung quán triệt, thực hiện thống nhất "5 quan điểm" - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Thủ tướng nêu rõ, thời gian tới, bối cảnh tình hình thế giới tiếp tục diễn biến nhanh chóng, phức tạp, khó lường. Đất nước ta có những thời cơ thuận lợi và khó khăn thách thức đan xen, nhưng khó khăn thách thức nhiều hơn là thời cơ, thuận lợi. Để đạt được việc hoàn thành 2 mục tiêu chiến lược 100 năm, nhiệm vụ đặt ra cho chúng ta là rất nặng nề; trong đó đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm đã nêu rõ, thể chế đang là "điểm nghẽn của điểm nghẽn" và chỉ đạo hoàn thiện thể chế, pháp luật được coi là nhiệm vụ trọng tâm hàng đầu.

Theo Thủ tướng, tiếp tục quán triệt sâu sắc Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 9/11/2022 Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong giai đoạn mới, Nghị quyết 66 của Bộ Chính trị, các bộ ngành, cơ quan, địa phương phải coi trọng việc xây dựng pháp luật, xây dựng nhà nước pháp quyền; Bộ trưởng, thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, Chủ tịch UBND các tỉnh, thành phố phải trực tiếp chỉ đạo công tác xây dựng và thực thi pháp luật; phải nâng cao nhận thức về xây dựng và thực thi pháp luật, xây dựng bộ máy tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, xây dựng đội ngũ cán bộ giỏi, linh hoạt, chủ động ứng phó tình hình, bảo đảm cơ sở vật chất, chính sách cho cán bộ.

Thủ tướng đề nghị tập trung quán triệt, thực hiện thống nhất "5 quan điểm":

(1) Thể chế vừa là mục tiêu, vừa là động lực, nguồn lực, nền tảng vững chắc cho sự phát triển của đất nước.

(2) Thể chế phải đi sớm, đi trước mở đường cho đột phá phát triển, phát huy tối đa tiềm năng, lợi thế, sức sáng tạo, đáp ứng yêu cầu đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

(3) Chuyển đổi trạng thái, đưa công tác xây dựng và thi hành pháp luật từ "điểm nghẽn của điểm nghẽn" trở thành "đột phá của đột phá", trở thành lợi thế cạnh tranh, đưa đất nước phát triển trong kỷ nguyên mới.

(4) Đầu tư cho công tác xây dựng chính sách, pháp luật là đầu tư cho phát triển và đầu tư phải có trọng tâm, trọng điểm.

(5) Tập trung tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc về thể chế, pháp luật, tạo đột phá huy động và sử dụng hiệu quả mọi nguồn lực, tạo thế, tạo đà, tạo lực cho đất nước vững bước tiến vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình phát triển giàu mạnh, văn minh, phồn vinh, thịnh vượng của dân tộc.

Đồng thời, Thủ tướng yêu cầu ngành Tư pháp tập trung thực hiện "5 tiên phong": Tiên phong đẩy mạnh toàn diện công tác hoàn thiện thể chế, đẩy nhanh tiến độ, nâng cao chất lượng xây dựng luật; tiên phong tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong quy định pháp luật từ yêu cầu thực tiễn; tiên phong rà soát, hệ thống hóa và pháp điển hóa; tiên phong phân cấp, phân quyền trong xây dựng và tổ chức thi hành pháp luật; tiên phong phổ biến và giáo dục pháp luật.

"Phải tăng tốc, bứt phá, gương mẫu, đi đầu, tiên phong trong xây dựng và thực thi pháp luật, thực hiện tiến bộ, công bằng, bình đẳng trong xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, thượng tôn pháp luật, góp phần không ngừng kiến tạo phát triển đất nước phát triển nhanh, bền vững, đưa pháp luật thành lợi thế cạnh tranh quốc gia trong quá trình hội nhập sâu rộng, thực chất, hiệu quả trong kỷ nguyên mới", Thủ tướng nhấn mạnh.

Nhiệm vụ trong giai đoạn phát triển mới của đất nước đối với Ngành Tư pháp hết sức nặng nề nhưng cũng rất vẻ vang, tự hào và có ý nghĩa đặc biệt quan trọng; trong đó phải cơ bản hoàn thành việc tháo gỡ những "điểm nghẽn" do quy định pháp luật trong năm 2025. Đây là nhiệm vụ của cả hệ thống chính trị, của tất cả các cấp, các ngành, các địa phương, mà Bộ Tư pháp là nòng cốt.

Thủ tướng Phạm Minh Chính chụp ảnh cùng các đại biểu - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Về các định hướng, nhiệm vụ thời gian tới, Thủ tướng cơ bản đồng ý với báo cáo của Bộ và đề nghị tập trung thực hiện tốt một số nội dung trọng tâm.

Thứ nhất, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, xây dựng nền pháp chế xã hội chủ nghĩa và hệ thống pháp luật. Các luật phải thể hóa đầy đủ chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước; tuân thủ đúng trình tự, thủ tục theo quy định. Luật cần quy định theo hướng khung, mang tính nguyên tắc, chỉ quy định những vấn đề thuộc thẩm quyền của Quốc hội; giao Chính phủ quy định chi tiết. Người đứng đầu Bộ, ngành, địa phương phải trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo và chịu trách nhiệm trước Đảng, Nhà nước, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và pháp luật về công tác xây dựng pháp luật, theo chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn được giao.

Thứ hai, tiếp tục đổi mới tư duy trong công tác xây dựng và hoàn thiện pháp luật theo hướng vừa bảo đảm yêu cầu quản lý nhà nước, vừa khuyến khích sáng tạo, giải phóng toàn bộ sức sản xuất, khơi thông mọi nguồn lực phát triển; chuyển từ tư duy "quản lý" sang "phục vụ", kiến tạo phát triển; xóa bỏ tư duy "không quản được thì cấm". Đẩy mạnh phân cấp, phân quyền đi đôi với phân bổ nguồn lực, nâng cao năng lực thực thi của cấp dưới.

Thứ ba, tạo đột phá trong công tác thi hành pháp luật, xây dựng văn hóa tuân thủ pháp luật, thượng tôn pháp luật. Tiếp tục rà soát, kịp thời thể chế hóa "Bộ tứ trụ cột", đặc biệt là Nghị quyết 66 của Bộ Chính trị. Đổi mới mạnh mẽ công

tác phổ biến, giáo dục pháp luật, vận hành hiệu quả Cổng Pháp luật quốc gia; tăng cường truyền thông chính sách.

Thứ tư, ưu tiên nguồn lực, đầu tư bài bản, xứng tầm cho công tác xây dựng pháp luật. Tiếp tục rà soát, hoàn thiện chính sách thu hút, đãi ngộ xứng đáng với đội ngũ cán bộ xây dựng pháp luật; bố trí hạ tầng công nghệ, cơ sở dữ liệu lớn, ứng dụng công nghệ số, AI, trợ lý ảo... trong đổi mới, hiện đại hóa công tác xây dựng, tổ chức thi hành pháp luật. Đặc biệt chú trọng xây dựng đội ngũ cán bộ ngành Tư pháp có phẩm chất, năng lực, trình độ đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, gương mẫu, đi đầu trong chấp hành và tuân thủ pháp luật, "phụng công, thủ pháp, chí công vô tư cho nhân dân noi theo", như Bác Hồ kính yêu đã căn dặn.

Thủ tướng Phạm Minh Chính chụp ảnh lưu niệm cùng các đại biểu - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Thứ năm, thực hiện phương châm "thể chế thông thoáng, hạ tầng thông suốt, quản trị thông minh", tuy nhiên phải đi đôi với tăng cường và thiết kế công cụ kiểm tra giám sát, nhằm phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn kịp thời và kiên quyết xử lý các hành vi tham nhũng, tiêu cực trong thi hành pháp luật và trục lợi chính sách. Tiếp tục đẩy mạnh cắt giảm thủ tục hành chính, giảm chi phí tuân thủ cho người dân, doanh nghiệp. Giảm khâu trung gian, loại bỏ tình trạng cấp trên "hợp thức hóa" cho cấp dưới.

Thứ sáu, xây dựng luật phải bám sát thực tiễn, xuất phát từ thực tiễn, tôn trọng thực tiễn, lấy thực tiễn làm thước đo; để pháp luật thực sự là "đòn bẩy, điểm tựa" phát triển; chú ý lắng nghe góp ý của các nhà khoa học, chuyên gia, nhân dân với tinh thần "Cái gì đã chín, đã rõ, được thực tế chứng minh là đúng, đa số

đồng tình thì luật hoá; vừa làm, vừa rút kinh nghiệm, vừa mở rộng dần, không cầu toàn, không nóng vội".

Thủ tướng cho biết, Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh: "Xã hội luôn luôn biến đổi, tiến lên mãi không bao giờ thụt lùi. Luật pháp cũng tiến lên mãi không thụt lùi. Đó là quy luật ". Trong bối cảnh đất nước ta đang bước vào kỷ nguyên mới, sứ mệnh của Ngành Tư pháp là không ngừng hoàn thiện hệ thống pháp luật Việt Nam dân chủ, công bằng, hiện đại, đồng bộ, thực chất, vì nhân dân phục vụ, tiệm cận chuẩn mực, thông lệ quốc tế, được thực hiện nghiêm minh, nhất quán, công khai, minh bạch.

Thủ tướng mong muốn và tin tưởng rằng, với truyền thống 80 năm xây dựng và phát triển, dưới sự lãnh đạo của Đảng, đồng hành, giám sát của Quốc hội, sự quản lý, điều hành của Chính phủ, sự quan tâm, phối hợp chặt chẽ của cả hệ thống chính trị, sự ủng hộ của Nhân dân, sự hợp tác của bạn bè quốc tế, sự đồng lòng nhất trí của toàn thể cán bộ, công chức, viên chức ngành Tư pháp, công tác tư pháp trong thời gian tới tiếp tục có bước phát triển mới, góp phần thực hiện thắng lợi sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc.

Đề nghị các bộ, ban, ngành, các cấp ủy Đảng, chính quyền các cấp tiếp tục quan tâm, phối hợp chặt chẽ với Bộ Tư pháp và toàn ngành Tư pháp, coi công tác tư pháp là công tác chung, là nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt, thường xuyên của cả hệ thống chính trị, các bộ, ngành, địa phương, tinh thần là "đúng vai, thuộc bài", "trên dưới đồng lòng, dọc ngang thông suốt", Thủ tướng chúc tập thể lãnh đạo và toàn thể cán bộ, công chức, viên chức ngành Tư pháp tiếp tục phát huy những thành tựu và truyền thống vẻ vang 80 năm của ngành Tư pháp, kế tục xứng đáng sự nghiệp của các thế hệ cha anh, luôn đoàn kết, chung sức, đồng lòng, nỗ lực phấn đấu hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ, xứng đáng với niềm tin của Đảng, Nhà nước và Nhân dân.

Theo Chinhphu.vn